

Mude in de tweede helft van de 16e eeuw

R. De Keyser

In het Rijksarchief te Brugge wordt het jaarboek van Mude bewaard. Dit dokument werd opgesteld tussen 1573 en 1578. Hierin worden alle percelen grond vermeld, bebouwde en onbebouwde die binnen de stadspalen lagen. Tevens worden de eigenaars aangeduid. De beschrijving is verdeeld over elf „beginnen” of hoofdstukken voor een gezamenlijke oppervlakte van 522 gemeten 2 lijnen en 12 roeden.

In het 1e begin in de Noordpolder lag De Schaperie van Joris Teerlinck, waarvan de grond toebehoorde aan St.-Donaas in Brugge.

In het 2e begin, deel van het 23e begin van de Watering van Greveninge, woonde de prochiepape of pastoor, dit begin lag met de westzijde aan de Nederen Heerweg en met de zuidzijde aan de St.-Annastraat, ten oost-noordoost van de kerk.

In het 3e begin lag het Schottershof van St.-Sebastiaan met een oppervlakte van 1 gem. 32 roeden. Dit begin paalde met de zuidzijde aan de Mueleweg tegen het kerkhof.

In het 4e begin lag de kerk met het kerkhof; samen 1 gemet grond.

In het 5e begin lag met de oostzijde aan de St.-Annastraat, de Hoogstraat aan de oostzijde en met de zuidzijde aan de Greveningedijk. Hierin lagen: de brouwerij De Witte Leeuw, de herberg De Vliegende Haeze en een groene plaats genoemd Het Pleyn, waarop het pelderijn stond. Dit plein behoorde aan de kerk van St.-Anna.

Het 6e begin lag tussen de Hoogstrate, de Antwerpse straat¹⁴⁹, de Greveninge- of Oostdijk en de Stepsteendijk.

In het 7e begin stond het Hooghuis dat aan de kerk toebehoorde. Dit Hooghuis stond in de hoek van de Hoogstraat en de St.-Annastraat. In dit begin stond ook de molen van St.-Anna, waarvan van 1689 tot 1733

---

(149) Uit: Voortzetting van de Spieghel Historiae, III, Brussel, 1938, p. 196

Simon de Lava molenaar was. Deze molen stond in de hoek van de Antwerpse straat en de Oostdijk op een oppervlakte grond van 1g. 90 r.

In het 8e begin lag de hofstede De Potente die belast was met een rente van 32 schelling parisis sjaars te betalen aan het hospitaal en klooster van St.-Antonius te Belle (Frans-Vlaanderen). St.-Antonius werd aanroepen tegen het St.-Antoniusvuur bij mensen, maar voornamelijk bij varkens. De hofstede was 4g. 1 l. 28 r. groot en lag in de hoek van de Oostdijk en de dijk van de Brugse Polder en met het noordwesten tegen de Brixiuspolder.

Het 9e begin lag in de Brugse Polder waarin de hofstede De Brugse Schaperie lag met een oppervlakte van 55 g. 1 l. 21 r. Deze hofstede lag langs de Heerweg naar de Nieuwe Mude.

Het 10e begin lag over de Stepsteendijk in de Zoute Pannepolder bij de hoofdwaterring van de Watering van Groot Reigarsvliet.

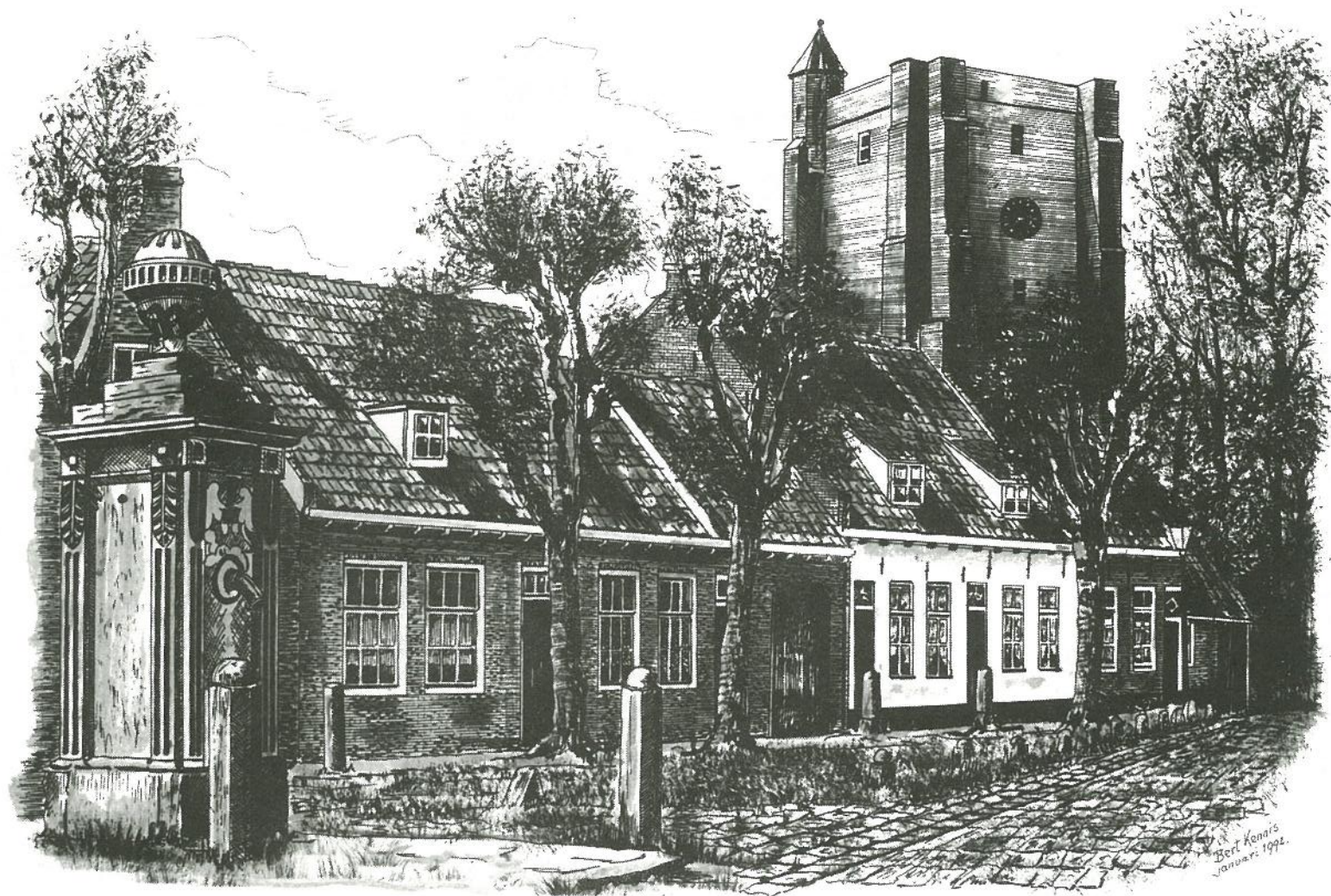
In het 11e begin stond de Schaperie waar Antheunis de Ceuninck woonde. Daarin lag ook een perceel grond genaamd de Tegelrie en een weg die de Zeemansweg heette.

Op het einde van dit register werd bijgevoegd dat de stad Brugge tussen het grondgebied van de stad Mude en de oever van het Zwin een oppervlakte bezat ten belope van 217 g. 1 l. 60 r. Joris Teerlinck bezat daar tevens 89 g. 1 l. 85 r. Dit deel en de grond die aan Mude toebehoorde, „scheidde op het aanwijzen van een paal staande oost bij de molen van St.-Anna op de inkant van de Zeedijk, noord van de Schaperie van Joris Teerlinck, door het schorre recht op de molen van Cadzand, die staat op de dijk, zo men rijdt van Cadzand naar Nieuwvliet”, en zuidoosten van deze lijn lag „het gebroken kasteel genaamd de Torre van Bourgondië”.

Hieruit blijkt dat Mude in de 2e helft van de 16e eeuw zelfs niet meer aan het Zwin paalde.

Uit het hele register blijkt ook dat St.-Anna-ter-Muiden in die periode een klein dorp was, dat voornamelijk op landbouw was gericht en o.a. drie schaaphofsteden telde.

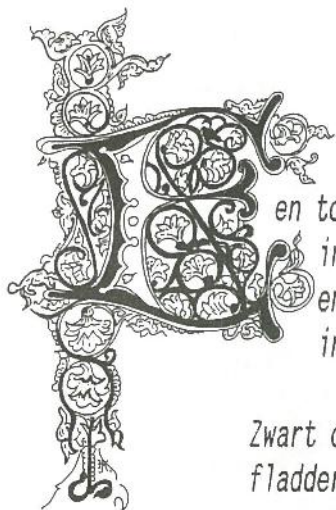

St.-Anna ter Muiden 750 jaar
Pomp op het Marktpllein - Ned. Herv. Kerk
PEN-ART Bert Kennis, Nieuwvliet

ST.-ANNA-TER-MUIDEN.

en toren van verweerde steen
in 't nevelig polderland alleen;
en aan zijn voet, een schuw gehucht
in 't kaal geboomte weggevlucht.

Zwart om de toren en 't naakt gewas
fladderen kauwen met naar gekras.

Eenzaam gevaarte, benauwende droom,
eens bonsden uw klokken over de stroom;
wijd als de verten, wielde de vloed,
zeilen puilden de zee tegemoet.
En hoog boven de masten en spitse daken
torende uw romp als welkom en baken
voor allen in zee - bij dage bevlagd,
een teken van vuur, een toorts in de nacht.

De zee versaagde, de toren bleef trouw,
een daad van steen die getuigen zou,
enzaam en stoer in dit land van rouw.

... De weg is nog lang eer ik herberg vind -
lang hoor ik kauwen, naar op de wind.

Uit: Land aan het Zwin
Vers van Ferdinand Vercocke.

